

Letem školním světem

Časopis ZŠ Milady Petřkové Velký Týnec - duben 2026

STŘÍPKY ZE ŽIVOTA 1. STUPNĚ

Kulturní sezóna čtvrtáků: Od opery až po dobrodružství v džungli

Žáci čtvrtých tříd mají za sebou sérii kulturních zážitků. Jejich cesty za uměním vedly opakovaně do prostor Moravského divadla v Olomouci, kde měli možnost seznámit se s různými podobami divadelního světa.

První setkání s uměním proběhlo již koncem kalendářního roku, kdy navštívili žáci 4. třídy divadlo, aby zhlédli populární miniopery z dílny oblíbených autorů Zdeňka Svěráka a Jaroslava Uhlíře, konkrétně Šípková Růženka, Budulínka a Karkulka. Děti se zábavnou

formou seznámily se světem opery a zjistily, že i klasický žánr může být srozumitelný a velmi vtipný. Program byl pro děti příjemným kulturním zážitkem a obohacením výuky.

V únoru se k našim čtvrtákům přidali i starší spolužáci z pátých tříd. Společně prozkoumali svět moderního tance. Zhlédly balet Tarzan.

Děti zaujal napínavý příběh z džungle i působivé taneční výkony.

Hned v úvodu jsme se ocitli uprostřed divoké přírody. Z osiřelého lidského mláděte vyrostl silný a spravedlivý král džungle. Jeho dobrodružný život změnila expedice jednoho profesora.

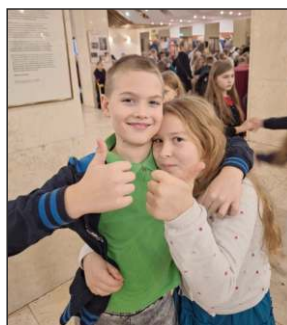
Při prvním kontaktu s lidmi si Tarzan poprvé uvědomil, že je člověk. Navíc se zamiloval do profesorovy dcery Jane. Sledovat jejich společné objevování dvou naprosto odlišných světů byl pro nás všechny velký zážitek. Do hry však vstoupil zlý průvodce expedice, který chtěl zbavit svobody gorily a v klecích je výhodně prodat.

Pro mnohé to bylo první setkání s baletem v takto moderním pojetí. Celé představení bylo příjemným zpestřením školního dne.

Bc. Hana Menšíková

© Moravské divadlo

© Moravské divadlo

© Moravské divadlo

Od teorie k vlastnímu modelu

Víte, kolikrát se za den nadechnete? Žáci z 5. A to už vědí!

V hodinách přírodovědy se totiž s paní učitelkou Janou Dočkalovou vydali na fascinující cestu do útrob lidského těla, konkrétně za dýchací soustavou. Spojili navíc přírodovědu s kreativním tvořením a v pracovních činnostech si vyrobili vlastní funkční modely plic. K výrobě jim stačily obyčejné věci: brčka s kloubem, plastové sáčky a izolepa. Díky tomu už

chápu, jak důležitá je bránice a co se děje v hrudníku při každém nádechu. Vědí, co se děje v těle, když třeba běží při hodině tělocviku nebo když v klidu odpočívají.

Přírodověda není jen o obrázcích v učebnicích, věda je nejlepší tehdy, když si ji „můžeme osahat“.

Tak nádech, výdech a hurá do dalších projektů!

Lenka Mužíková

Pastelky, barvy a české písničky: Naši žáci zářili v Citově!

Žáci prvního stupně se letos opět zapojili do výtvarné soutěže „GALERIE NA ZÁMKU V CITOVĚ“.

Tématem letošního 18. ročníku bylo nostalgické i veselé heslo: „Ta naše písnička česká, ta je tak hezká, tak hezká...“. A že se našim mladým umělcům pod taktovkou MŠ Citov a SOM Království dařilo! Konkurence byla veliká, ale my domů vezeme úžasná umístění.

V kategorii jednotlivců okouzila porotu svou originální ilustrací k písničce „Komáři se ženili“ Amálie Sedláčková (3. A) a odnáší si 1. místo. Amálko, velká gratulace k vítězství!

Pozadu nezůstaly ani naše třídní kolektivy, které spojily síly a vytvořily společná díla:

3. místo - 5. A (za projekt My jsme žáci 5. A)

7. místo - 5. B (za téma České lidové písně)

9. místo - 4. A (za ztvárnění ústřední písně Ta naše písnička česká...)

Všem oceněným i zúčastněným moc gratulujeme a děkujeme za skvělou reprezentaci školy! Ukázali jste, že máte nejen šikovné ruce, ale i smysl pro tradici a spolupráci.

Vernisáž a slavnostní vyhlášení výsledků s předáním cen proběhla ve středu 18. března přímo na zámku v Citově (prostory MŠ). Výstava je přístupná veřejnosti do 3. dubna, a to každý den od 13:00 do 16:00. Můžete se přijít podívat, jak vypadá písnička na papíře.

Lenka Mužíková

Amálie Sedláčková (3. A) - Komáři se ženili

Kolektiv žáků 4. B

Kolektiv žáků 5. A

Kolektiv žáků 5. B

Naši žáci se opět zúčastnili výtvarné soutěže v Galerie na zámku v Citově

Žáci naší školy se zapojili do výtvarné soutěže inspirované známým mottem „Ta naše písnička česká, ta je tak hezká...“ a dosáhli velmi pěkných výsledků. Třída 4. A vytvořila originální společné dílo - velké srdce složené z motivů známých lidových písní. Každý žák přispěl svou částí, a společně tak vznikla pestrá a nápaditá koláž. V kategorii kolektivních prací se jejich dílo umístilo na krásném 9. místě z celkových 29 soutěžních prací.

Žáci třídy 5. B vytvořili mapu České republiky, do které podle míst, o nichž se v lidových písních zpívá, umísťovali tematické obrázky. Jejich práce zaujala porotu natolik, že si vybojovala skvělé 7. místo.

Slavnostní vyhlášení výsledků proběhlo 18. března. Obě třídy si z něj odnesly nejen cenné zkušenosti, ale také zasloužené odměny a diplomy.

Bc. Hana Menšíková

Kolektiv žáků 3. A

Úsměv, prosím!

První březnový týden patřil na naší škole zářivým úsměvům. Žáci 1. a 2. tříd se zúčastnili preventivního programu „Den s dentální hygienistkou“, který pro ně připravil tým z projektu Edukace do školek.

Každá třída prožila 60 minut plných her a příběhů. Cílem nebylo jen dětem říct, že si mají čistit zuby, ale především jim ukázat jak a proč.

Důraz byl kladen na to, aby si děti odnesly zdravé návyky už od útlého věku. Program „Den s dentální hygienistkou“ skvěle propojil teorii s praxí.

Děkujeme lektorkám za skvělý přístup a už teď se těšíme na další podobné akce, které nám pomáhají udržet školu zdravou a plnou zářivých úsměvů.

Lenka Mužiková

Čisti chrup, čisti chrup, první, druhý, třetí zub...

V prvních a druhých třídách proběhl preventivní program, který žákům přinesl ucelené informace o čištění zubů hravou formou. Dozvěděli se nejen o tom, jaké existují zubní kartáčky, ale také jak je správně používat. K tomu sloužily i zábavné úkoly. Všichni žáci dostali i hezký praktický dárek – zubní kartáček, který jim udělal velkou radost. Všichni si odnesli z programu velmi cenné informace z oblasti zubní hygieny.

Mgr. Petra Mrvová

Poděkování

Rádi bychom touto cestou poděkovali Sdružení rodičů a přátel školy. Díky jejich podpoře a finanční pomoci se nám daří pravidelně organizovat preventivní programy pro žáky prvního i druhého stupně. Tyto aktivity pomáhají našim dětem

lépe se orientovat v nástrahách dnešního světa, posilují skvělou atmosféru ve třídách a učí nás vzájemnému respektu. Děkujeme, že nám pomáháte tvořit lepší školu!

Co nás čeká v prevenci na jaře?

Pátáci se v rámci finanční gramotnosti naučí správně hospodařit, zatímco čtvrtáci v dubnu ovládnou dopravní hřiště ve Štemberku.

Žáci z druhého stupně čekají setkání s paní Kafkovou. Provede je tématy, o kterých je dobré vědět dřív, než bude pozdě. V dubnu se osmáci zaměří na krizové situace v bloku Aktivní střežek

a v květnu otevřou citlivé téma mravnostních trestných činů. Naopak devátáci se v květnu seznámí s trestní odpovědností, aby do světa středních škol vykročili s čistým štítem.

Tyto projekty nejsou jen teorií, ale návodem, jak se v nečekaných situacích zachovat správně a zodpovědně.

Kurz první pomoci

Žáci 4. A se v úterý 17. března zúčastnili preventivního programu zaměřeného na základy první pomoci, který vedla paní Kafková. Program byl zaměřen na situace, se kterými se děti mohou setkat v běžném životě, a ukázal jim, jak správně reagovat při různých úrazech i náhlých zdravotních stavech.

Během setkání si žáci osvojili postupy při ošetření zlomenin, řezných ran či bezvědomí. Velký důraz byl kladen na praktický nácvik – děti si vyzkoušely zotavovací polohu a naučily se, jak správně ošetřit a zavázat otevřenou zlomeninu.

Pozornost byla věnována také závažnějším úrazům, jako jsou poranění hlavy a páteře, kde je klíčové zachovat klid a s postiženým zbytečně nemanipulovat. Žáci se rovněž dozvěděli, jak správně postupovat při opaření.

Program byl doplněn i o důležitá témata alergických reakcí a bodnutí hmyzem. Děti se naučily tyto situace rozpoznat

a vědí, jak poskytnout první pomoc, aby předešly komplikacím. Celé setkání bylo pro žáky velmi přínosné. Odesli si nejen nové znalosti, ale i větší jistotu v tom, jak pomoci sobě i druhým v krizových situacích.

Bc. Hana Menšíková

Rizika on-line prostředí

Žáci 4. tříd zúčastnili preventivního programu zaměřeného na problematiku kyberšikany. Cílem bylo dětem přiblížit rizika, která mohou číhat v online prostředí, a naučit se, jak na ně správně reagovat.

Během programu se žáci dozvěděli, co kyberšikana znamená, jaké může mít formy a proč je důležité ji nepodceňovat. Společně si také povídali o tom, jak reagovat na nevhodné či urážlivé zprávy,

kdy je lepší neodpovídat a proč je důležité si takové zprávy uchovat jako důkaz.

Důraz byl kladen i na to, aby se děti nebály svěřit dospělým – rodičům nebo učitelům – pokud se s podobnou situací setkají. Program tak žákům pomohl lépe porozumět bezpečnému chování na internetu a posílil jejich schopnost chránit sebe i ostatní.

Bc. Hana Menšíková

Čtvrtáci se učili, jak čelit nástrahám internetu

V uplynulých dnech proběhl v našich třídách 4. A a 4. B důležitý program primární prevence, který pro žáky připravila společnost e-DUHA. Lektoři se zaměřili na témata, která jsou v dnešním digitálním světě pro děti čím dál aktuálnější: šikanu a kyberšikanu.

Cílem programu nebylo děti od technologií odradit, ale naučit je pohybovat se v online prostoru bezpečně a s respek-

tem k ostatním. Věříme, že získané znalosti pomohou vytvořit v našich třídách přátelštější prostředí – ať už v lavicích, nebo na sociálních sítích.

Děkujeme společnosti e-DUHA za profesionální vedení programu a našim čtvrtákům za jejich aktivní přístup.

Lenka Mužíková

Slušnost (ne)končí u klávesnice

Jedno únorové dopoledne se naše třetí třídy proměnily v digitální badatele. Místo běžného vyučování na žáky čekal preventivní program společnosti E-DUHA, který se zaměřil na téma, se kterým se dnes setkáváme skoro všichni – Netiketu.

Co se dělo ve třídách?

První vyučovací hodinu ovládli téma žáci z 3. A, hned po nich následovala třída 3. B. Pod vedením zkušeného lektora se děti ponořily do pravidel slušného chování, která platí v online světě. Lektor dětem srozumitelnou a zábavnou formou vysvětlil, jak se chovat při online

hrách, na co nezapomínat při internetové komunikaci a jaká pravidla platí na sociálních sítích. Žáci se dozvěděli: Jak poznat skrytá nebezpečí, která na internetu číhají.

Jak komunikovat s ostatními, aby nikoho neurazili.

Praktické rady, jak neriskovat své soukromí a na co si dát dobrý pozor.

Díky tomuto dopoledni už naši třetíci vědí, že být „online“ neznamená zapomenout na slušné vychování. Program jim ukázal, jak si internet užívat bezpečně a s rozumem.

Lenka Mužíková

Superhrdinové v tělocvičně aneb Jak se slavil karneval ve druhých třídách

Hodinu tělesné výchovy v maskách si užily děti z druhých tříd. Karneval jsme zahájili přehlídkou masek a tancem. Zastoupili si a zahráli židličkovanou. Na

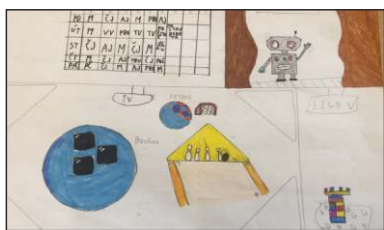
závěr proběhlo focení. Věříme, že se dětem karneval líbil a těšíme se na další společné akce!

Mgr. Petra Mrvová

Když se jaro blíží

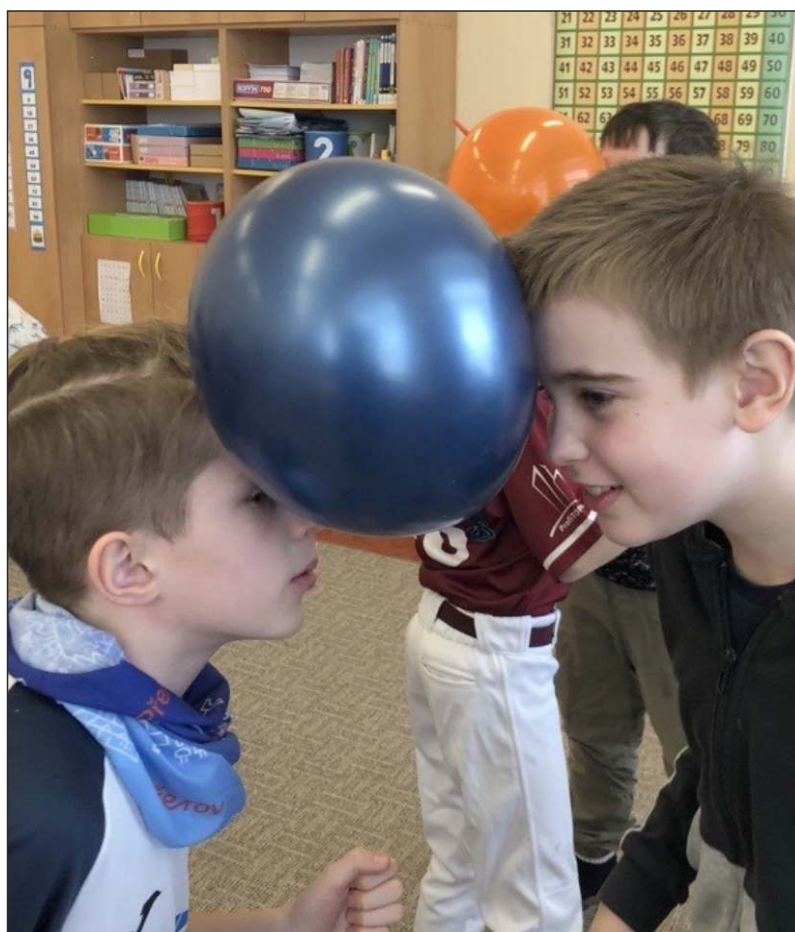
Žáci třetího ročníku po jarních prázdninách nezaháleli a s vervou se pustili do velkých výzev. Kromě týdne pro well-being, kdy se soustředili na své pocity,

Škola, jakou by si přál Patrik

podporu pozitivní atmosféry ve třídě, společně sdílení představ o škole, jakou by si přáli, také pilně tvořili a spolupracovali. Odměnou jejich úsilí byl úspěch ve výtvarné soutěži pořádané MŠ Citov. Žákyně Amálie Sedláčková se v kategorii jednotlivců umístila na 1. místě. Třetí místo v kategorii skupinových výtvarů si vybojoval kolektiv žáků 3. A třídy. Ve stejné kategorii se v první desítce umístili také žáci čtvrté a páté třídy. Slavnostní vyhlášení výsledků a předávání cen proběhlo ve středu 18. března.

Mgr. Věra Venclíková

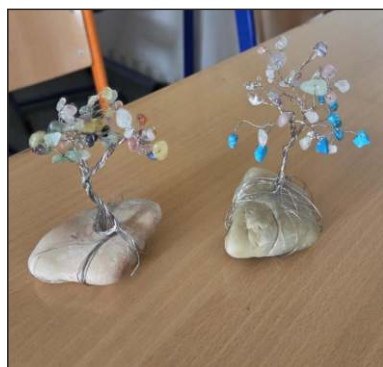

Strom štěstí

V pracovních činnostech jsme spolu s žáky a žákyněmi devátých tříd vyráběli „Strom štěstí“. Jemná motorika, klid a pohoda vystřídala vypětí před přijímacími zkouškami. Výrobky se jim velmi povedly a věřím, že i samotný strom přinese všem štěstí.

V hodinách nezástalo jen u jemných korálků. Někteří chlapci se pustili do práce se silnějším drátem a pod jejich rukama začaly vznikat různé tvary. Práce s pevným materiálem vyžadovala sílu i preciznost, ale výsledek stojí za to!

Mgr. Kateřina Komínková

Zkoušky nanečisto: Generálka na ostrou zkoušku je za námi!

Konec ledna se na naší škole nenesl jen ve znamení uzavírání známek, ale také ve znamení velké výzvy pro budoucí středoškoláky. Ve středu 28. ledna 2026 proběhly na naší škole, stejně jako na mnoha dalších školách po celé České republice, přijímací zkoušky nanečisto organizované přímo Cermatem.

Pro devátáky to byla příležitost vyzkoušet si atmosféru, časový limit a náročnost testů, které je čekají u ostrých zkoušek na střední školy. Kromě tradiční češtiny a matematiky si žáci mohli poprvé vyzkoušet také test z anglického jazyka, který byl letos zařazen jako nepovinná součást pilotního testování. Mohli na vlastní kůži otestovat nejen své znalosti, ale i práci s oficiálními záznamovými archy, kde každé špatné zaškrtnutí může hrát roli.

Výsledky „nanečisto“ slouží jako cenná zpětná vazba. Žáci nyní přesně vědí, ve kterých tematických okruzích mají přidat, aby u ostrých zkoušek uspěli co nejlépe.

Podle prvních ohlasů účastníků byla největším nepřítelem ne znalost, ale čas. Stihnout všechny úlohy v limitu je zkrátka umění, které je potřeba natrénovat. Teď už zbývá jen nepolevit v přípravě. Pokud vás výsledky překvapily, milí devátáci, nezoufejte – pořad je dost času na to, abyste v dubnu zazářili. Držíme vám palce!

Geografický triumf

Náš žák ovládl okresní kolo a míří do kraje!

V měsíci lednu proběhlo školní kolo zeměpisné olympiády, které se účastnili žáci 6. – 9. tříd. Bojovali s otázkami týkajícími se planety Země a vesmíru, kartografie a regionů světa. Polovina práce byla zaměřená na znalosti a přehled, druhá na šikovnost a důvtip při práci s atlasem. A komu se ve školním kole vedlo nejlépe a kdo reprezentoval naši školu v okresním kole?

Okresního kola, které se konalo 18. února v DDM Olomouc, se zúčastnili v kategorii A Antonín Mičoch (6. B), v kategorii B Rachel Danihelová (7. C), v kategorii C Elena Hertlová (9. A).

A my máme obrovskou radost a s hrdostí oznamujeme skvělý úspěch našeho žáka!

V okresním kole 28. ročníku Geografické olympiády, v silné konkurenci mladých geografů z celého regionu, prokázal vynikající znalosti i praktické dovednosti při práci s mapou. Díky svému nasazení obsadil fantastické 1. místo, čímž si zajistil vstupenku do další fáze soutěže. Cesta pokračuje v Prostějově, kde se uskuteční ve středu 25. března krajské kolo.

Děkujeme všem za reprezentaci školy v okresním kole a gratulujeme k vašim výkonům. Přejeme vám, ať vás chuť objevovat svět neopouští ani v dalších letech!

Redakce

Ulovili jsme vítěze okresního kola na krátké interview

Tondo, gratulujeme k prvnímu místu! Představil by ses krátce našim čtenářům? Kdo je takový Tonda Mičoch?

Skoro dvanáctiletý kluk, který není úplně nejhorším žákem, rád hraje basket, rád sportuje a baví ho skoro všechny předměty ve škole.

První místo v okresním kole zeměpisné olympiády je obrovský úspěch, je vidět, že se o zeměpis zajímáš, baví tě cestování?

Ano, ale my s rodinou nejezdíme moc do zahraničí, touláme se u nás. Mám jednu babičku ve Zlíně a druhou v Praze, takže když jedu k jedné z nich, vždy někdo poznám a ujeď celkem kus cesty.

Každý druhý víkend podnikáme výlet s rodiči, celodenní se psem, aby si to hlavně užil ten pes, a to mě baví. Nejdál jsme byli zatím v Itálii, na lodi, a to mě teda bavilo hodně! Bavilo mě, že jsme se mohli plavit na lodi, pluli jsme z Itálie, obepluli jsme Elbu a vrátili jsme se zase zpátky. Pluli jsme podél pobřeží, zhruba týden, a každý den jsme se někde zastavili, poznávali jsme různá místa.

Přeneš nás na chvíli do soutěžní místnosti? Jak to tam probíhalo?

Nejprve nás čekala práce s atlasem, na tu jsme měli hodinu, dostali jsme čtyři papíry se spoustou otázek a úkolů, většínou jsme to měli najít v atlasu a zapsat souřadnice, nebo tam právě byly souřadnice a my měli najít konkrétní místo. Mezi úkoly bylo i napsat název regionu a jaké jsou tam srážky, kolik tam žije lidí a tak. Potom následoval písemný test geografických znalostí, na ten jsme měli maximálně tři čtvrtě hodiny, a nakonec na nás čekala praktická část.

Co pro tebe bylo největším oříškem?

Nejvíce mě asi potrápilo to určování regionu, protože tam jsem si nebyl jistý, co tam má být, a ani vlastně nevím, jestli jsem to měl správně, ještě jsem ten test neviděl.

S čím sis naopak poradil hravě?

Asi s tím vyhledáváním v atlasu. Taková křížovka a spousta otázek, jak se která země jmenuje apod., a z toho nám vyšla tajenka.

Zmínil jsi, že tě baví skoro všechny předměty ve škole. Které patří mezi tvé oblíbené?

Matika, zeměpis, dějepis, přírodopis, tělocvik, čeština a někdy angličtina. V zeměpisu mě hodně bavilo, když jsme se věnovali souřadnicím, jakože zeměpisné šířce a délce, paní učitelka nám napsala na tabuli souřadnice a my jsme měli ta místa hledat."

Jak trávíš, Toni, svůj volný čas? Co tě baví?

Baví mě basket. Já moc volného času přes týden nemám, protože mám tříkrát týdně basketbal, a ještě skaut do toho. Mám volné jen úterý, a to chodím na procházku s naším psem. A víkend. Někdy jsem ale o víkendu na zápase. Hraji za BCM Olomouc.

Doporučil bys nám nějaké místo, kde se ti líbilo?

Poslal bych vás do Potštejna. Je to docela pěkná vesnice, je tam hrad a hezký výletní okruh."

Tondo, děkujeme za rozhovor. Ještě jednou blahopřejeme a budeme ti držet pěsti, ať se ti v krajském kole v Prostějově daří stejně skvěle jako doposud!

„Zlatého geografa“ zpovídaly třídní paní učitelka Martina Šilberská a za redakci školního časopisu Lenka Mužíková

Sportovní okénko

Úspěšný okrskový turnaj v basketbalu ve Velké Bystřici

Dne 3. března jsme se my, holky, zúčastnily basketbalového turnaje ve Velké Bystřici, kde jsme opět odehrály tři zápasy.

První zápas jsme hrály proti Tršicím. Tento zápas byl pro nás celkem jednoznačný a podařilo se nám zvítězit.

Druhý zápas jsme odehrály proti Velké Bystřici. I tento zápas jsme zvládly dobře a vyhrály jsme ho celkem s přehledem.

Třetí zápas, proti Velkému Újezdu, byl pro nás nejtěžší. Byl velmi náročný. Minule jsme s tímto týmem prohrály poměrně jednoznačně, ale tentokrát jsme se hlavně v první půlce velmi držely a zápas byl pěkně vyrovnaný. Bohužel ve druhé půlce se nám přestalo dařit a soupeřky začaly získávat náskok. Po náročném boji jsme týmu z Velkého Újezdu podlehly. Skončily jsme na krásném druhém místě.

Naše mladší žačky tento turnaj ovládly a vyhrály všechny zápasy. Staly se tak vítěžkami ve své kategorii.

Další a zároveň poslední turnaj tohoto roku se bude konat koncem března u nás ve Velkém Týnci. Těšíme se!

Nikol Feriančková, 9. A

V prvním březnovém týdnu se žáci 2. stupně naší školy zúčastnili okrskového basketbalového turnaje ve Velké Bystřici. Dívky odehrály svá utkání 3. března 2026, chlapci nastoupili o den později. Obě družstva předvedla skvělé výkony, bojovnost a velkou chuť reprezentovat školu.

DÍVKY – mladší žákyně a starší žákyně

Mladší žákyně předvedly naprosto suverénní jízdu turnajem. Zvítězily nad Tršicemi, Bystřicí i favorizovaným Velkým Újezdem. Tým ukázal stoprocentní nasazení, výbornou bojovnost a obrov-

skou chuť vyhrát. Za celkový výkon si děvčata zaslouží velkou pochvalu.

Také starší žákyně se prezentovaly velmi pěkným výkonem. Po výhrách nad Tršicemi a Bystřicí vstoupily do boje o první místo proti týmu z Velkého Újezdu. Zde sehrála svou roli nervozita i emoce, což ovlivnilo konečný výsledek. Přesto děvčata vybojovala skvělé 2. místo. Na domácí půdě při okresním kole věříme v ještě lepší výsledek.

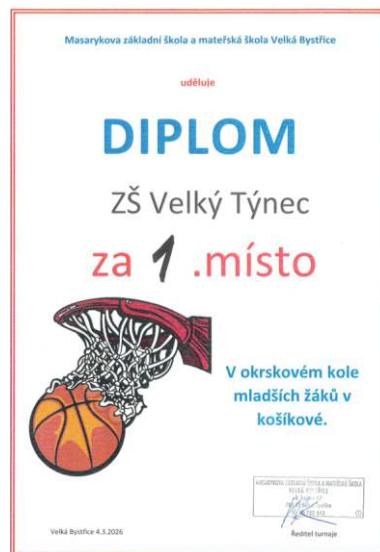
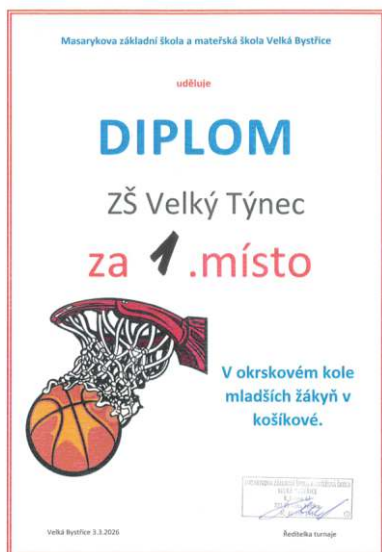
CHLAPCI – mladší a starší žáci

Mladší chlapci navázali na své předchozí úspěchy a opět obhájili 1. místo. Tur-

najem prošli bez jediné prohry a znovu potvrdili svou výbornou formu i týmový výkon.

U starších chlapců došlo oproti minulému turnaji ke znatelnému zlepšení. Tým dokázal vyhrát hned první zápas, což bylo důležité pro začátek turnaje. Následně jim však dvě utkání o pár bodů smolně utekla, a tak nakonec obsadili 3. místo. Přesto zaslouží pochvalu za bojovnost i posun oproti minulému turnaji ve Velkém Újezdu.

Mgr. Kateřina Komínková,
Mgr. Michal Prokop

Školu reprezentovaly: Zuzana Urbánková (7. A), Tereza Šišková (7. A), Tereza Stejskalová (7. A), Iveta Schneiderová (7. A), Simona Stratilová (7. B), Bára Motalová (6. A), Sylva Židáková (6. C), Anežka Beníčková (6. A), Simona Stiborová (8. A), Štěpánka Kovářová (8. A), Nikol Feriančková (9. A), Kristýna Březinová (9. A), Šarlota Hlaváčová (9. B), Gabriela Gengelová (9. B), Simona Šusterová (9. B), Adéla Rybaříková (9. B)

Školu reprezentovali: Matěj Davydov (7. B), Martin Ferianček (7. A), Václav Žádník (7. A), Matyáš Kocián (7. A), Vojtěch Frgal (7. C), Adam Levinský (7. C), Antonín Mlčoch (6. B), Tobias Wdówka (6. C), Vojtěch Wachtl (9. B), Tomáš Sláma (9. B), Vítek Lakomý (9. B), Vojtěch Řehák (9. B), Adam Urbánek (9. B), Vilém Žádník (9. A), Tomáš Dluhý (9. A), Petr Vaněk (8. B), Pavel Hruška (8. A)

Slova, která ožívají: Letošní recitační soutěž na druhém stupni zná své vítěze!

Rok se s rokem sešel a v pondělí 2. března se naše škola opět proměnila v jeviště pro oslavu literatury a umění přednesu. Po úspěšných třídních kolech se ti nejlepší z nejlepších na druhém stupni sešli na školním kole recitační soutěže, aby ukázali, že poezie a próza mají v dnešní době stále své kouzlo.

Odborná porota hodnotila nejen to, jak si žáci text pamatují, ale hlavně jejich schopnost zaujmout, schopnost předat publiku náladu textu (radost, smutek, strach, napětí, vtip, ...), správnou výslovnost, tempo, dynamiku, celkový umělecký dojem. A výběr textů byl letos opravdu pestrý – od klasických veršů až po napínavé úryvky z beletrie. Paní učitelky Gabriela Navrátilová, Klára Vomačková a Lenka Mužíková stály před nelehkým úkolem.

Všichni účastníci předvedli skvělé výkony, za které si odnesli zasloužený potlesk, diplom a sladkou odměnu.

A kdo letos zazářil? A kdo svým přednesem porotu nejvíce oslovil?

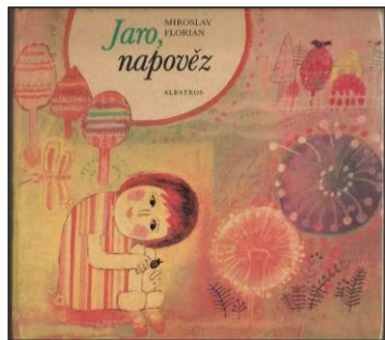
Nejmladší recitátoři vsadili na humor i dobrodružství. První místo si odnesla Veronika Malečková (6. B), ta publikum pobavila vtipným textem Bordelář od Sheila Silversteina. Stříbro vybojovala Grace Rusičová (6. B) s poutavou ukázkou z legendární Verneovky 20 000 mil pod mořem. Trojici vítězů uzavřel Antonín Mlčoch (6. C) s rytmickou básní Lečo od Miloslava Floriana.

Starší žáci sáhli po hlubších a emotivnějších tématech. Zvítězila Sofie Beilová (9. B) s procítěnou básní od Václava Hraběte. Druhé místo obsadila Gabriela Friedrichová (8. A), která zaujala silnou interpretací básně Ostrava od Petra Bezruče. Třetí místo si odnáší Natálie Prečanová (8. B), která vystoupila s poetickou Pohádkou o princezně a pávech od Jana Skácela.

Všem recitátorům děkujeme za odvahu vystoupit před publikem, za moc pěknou atmosféru a už teď se těšíme na příští ročník! Výhercům moc gratulujeme!

Recitační soutěž na 1. stupni proběhne v měsíci dubnu.

Lenka Mužíková

Miroslav Florian
LEČO

Rajčata se rozhněvala
na zelenou papírku,
boj se vede bez milosti
na syčícím rendlíku.

A pepř pálí ze všech ráží,
až se rendlík otrásá,
na kusy je rozsekána
liberecká klobása.

Vejce kráčí odhodlaně
proti dvěma cibulím -
jenom já mám místo zbraně
v ruce lžiči. A už jím.

Jan Skácel **Pohádka o princezně a pávech**

Kam zmizela nám princezna,
kam utekla, kam schovala se,
ve které zemi pávy pase,
kdo do té země cestu zná?

Je daleko a je až kdesi
za sedmi řekami a lesy,
tak daleko a ještě dál.

V té zemi za železnu mříží,
ve vysoké až k nebi věži
princeznu černokněžník střeží.

Být princem, nic bych neváhal,
jal bych se přes ty řeky brodit,
princeznu šel bych vysvobodit,
černému muži bych ji vzal.

Tomu, co za železnu mříží,
ve vysoké až k nebi věži
princeznu hlídá, přísně střeží.

A jestli vrátíme se zpátky,
s princeznou budem pásti pávy
na našem dvorku, ne až kdesi
za sedmi řekami a lesy,
tam za horou, ba ještě dál.

Petr Bezruč **Ostrava**

Sto roků v šachtě žil, mlčel jsem,
sto roků kopal jsem uhlí,
za sto let v rameni bezmasém
svaly mi v železo ztuhly.

Uhelný prach sed mi do očí,
rubíny ze rtů mi uhly,
ze vlasů, z vousů a z obočí
visí mi rampouchy uhlí.

Chléb s uhlím беру si do práce,
z roboty jdu na robotu,
při Dunaji strmí paláce,
z krve mé a mého potu.

Sto roků v kopalně mlčel mlčel jsem,
kdo mi těch sto roků vrátí?
Když jsem jim pohrozil kladivem,
kdekdo se začal mi smáti.

Abych měl rozum, šel v kopalnu zas,
pro pány dřel se jak prve -
máchl jsem kladivem - teklo to v ráz
na Polské Ostravě krve!

Všichni vy na Slezské, všichni vy, díme,
nech je vám Petri i Pavel,
mějš prs kryt krunýřem ocelovým,
tisícům k útoku zavel.

Všichni vy na Slezské, všichni vy, díme,
hlubokých páni vy dolů,
přijde den, z dolů jde plamen a dým,
přijde den, zúčtujem spolu!

Miloš Kratochvíl **Ztracená teta**

Nikdo tak rád necestuje,
jako teta Alžběta.
Každou chvíli balí kufr
a vyráží do světa.

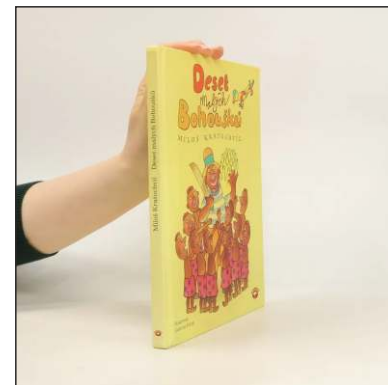
V neděli nám oznámila,
že vyráží na sever,
včera volá: „Stal se malér!
Asi jsem si spletla směr.“

Říkala, že místo sněhu
je tam poušť a velbloudi,
má strach, i když neví, kde je,
že ještě víc zabloudí.

Hned nám ale vysvětlila,
proč to takhle dopadlo:
„Nechala jsem doma brýle
a spletla si letadlo.“

Brýle leží na kredenci,
rychle mi je pošlete
a přibalte letní šaty,
snad je někde najdete.“

Našli jsme šaty i brýle,
tím však končí naše naděje.
Kam je máme tetě poslat,
když sama neví, kde je?

Voňavá výtvarka

Když se z hrnku kávy stane umění

V hodinách výtvarné výchovy se v uplynulých dnech linula neobvyklá vůně. Žáci 8. A a 8. B pod vedením paní učitelky Gabriely Navrátilové totiž odložili klasické barvy a začali malovat kávou. Cílem hodiny bylo naučit se správně nakreslit hrnek. Možná to zní jednoduše, ale trefit správný tvar a perspektivu dalo osmákům pořádně zabrat. Místo vodovek používali různě naředěnou kávu.

Postupným vrstvením vytvářeli světlé i tmavé odstíny, díky kterým vypadaly hrnky jako živé.

Největší výzvou byl čas. Na celý obrázek – od prvního náčrtu tužkou až po poslední stíny – měli žáci pouhých 40 minut. Museli se tedy opravdu soustředit, aby vše stihli. Výsledek ale stojí za to!

Lenka Mužíková

Natálie Prečanová

Vojtěch Dubský

Věděli jste, že..? aneb zajímavosti o malbě kávou

Historie: Tato technika není žádnou novinkou. Malba kávou (tzv. coffee art) se objevila už v dobách, kdy se káva začala šířit světem, a umělci ji používali jako levnější alternativu k drahým pigmentům.

Trvanlivost: I když káva časem mírně mění odstín (oxiduje), správně namalovaný obraz vydrží desítky let. Působí pak jako historická fotografie v barvě „sepia“.

Vrstvy jsou základ: Na rozdíl od vodovek se u kávy musí čekat, až předchozí vrstva zaschne. Jen tak se dají vytvořit ty nejtmaší stíny, aniž by se papír rozmočil.

Vůně jako bonus: Malba kávou je jednou z mála výtvarných technik, která zapojuje i čich. Vůně kávy navíc prokazatelně snižuje stres a pomáhá k lepšímu soustředění!

Emma Nagy

Cestovatelské okénko

Jarní zastavení u kapličky

Jaro je již v plném proudu a příroda se po dlouhé zimě znovu nadechla k životu. Nedočkavě nás láká ven k objevování a znovunalézání zajímavých míst naší domoviny. Bohužel povídání v tomto cestovatelském okénku nebude tak dlouhé, jak jste zvyklí. Nechtěla jsem vás o něj úplně ochudit, ale spoustu času jsem věnovala projektu Paměti národa - Příběhy našich sousedů, a na psaní mi tak nezbyvalo tolik času jako obvykle. Snad mi to prominete.

Ráda bych vás pozvala na své oblíbené místo nedaleko obce Majetín, a to k poutní kapličce Neposkvřněného počítí Panny Marie s pramenem údajně léčivé vody. Je ukrytá v tichém lesíku s působivým názvem Olší. Ten je odvozen podle stromu olše, jež tu hojně roste. Původně se jednalo o velký les vyplňující nížinu kolem řeky Moravy, avšak do dnešních dní se z něj dochovala pouze malá část.

Zajímavostí tohoto místa je především legenda o pradávnm kázání sv. Cyrila a Metoděje. Zda je to pravda či ne, se již nedovíme. Co ale víme jistě, je to, že tu býval na dřevěném sloupku obraz Panny Marie, ke kterému se chodili modlit lidé z blízkého okolí a při té příležitosti se i osvěžili vynikající vodou ze země prýštitího pramene. Mnozí si toto místo

oblíbili natolik, že zde byla roku 1883 zahájena stavba kapličky. To však nebylo vůbec jednoduché. Mokřinatý a podmáčený terén lesa neudržel ani malou stavbu, a navíc panovaly obavy o poničení prameniště. Nakonec bylo nutné do země zatlouct dubové kůly, položit na ně trámy a fošny, vybudovat zařízení na jímání pramene a teprve poté začít stavět základy kaple. I přes veškerou snahu stojí kaplička lehce nakloněná a vypadá jako by se tiše skláněla nad pramenem. K dokončení a vysvěcení kaple došlo v roce 1885, na památku tisíce let od úmrtí sv. Metoděje, o čemž nás informuje, ale i připomíná nápis nad vstupem do kaple. Tohoto roku se zde také začala konat každoroční srpnová pouť jako poděkování za úrodu. Od roku 1950 byly poutě na několik desítek let přerušeny, ale po roce 1990 se opět obnovily. Za zmínku jistě stojí největší pouť, která se na tomto místě uskutečnila v roce 1939 jako „národní“. V nelehkém čase prvního roku protektorátu se na ní údajně sešlo až pět tisíc poutníků a po kázání zazněla i státní hymna „Kde domov můj“ jako tichý projev naděje. Voda z místního pramene je dodnes opředena pověstmi o léčivé síle. Místní farář František Prostějovský roku 1908 dokonce sepsal případy uzdravení, která se zde měly odehrát. Koneckonců zde byly plánovány i lázně, ale z jejich stavby naštěstí sešlo.

Ať už je tedy pramen zázračný nebo ne, voda je stále čistá, studená a v letních dnech příjemně osvěžující. Okolní les má pak své kouzlo v každém ročním období. Na jaře rozkvétá sněženkami a naplňuje se ptačím zpěvem, v létě poskytuje příjemný stín, na podzim hraje všemi barvami a v zimě tiše odpočívá pod sněhovou peřinou. Toto místo mám moc ráda. Je jako stvořené pro krátké procházky, pro chvíle zamyšlení i toulání se čtyřnohým kamarádem. Takže hola, hola, nesedte doma v papučích a vyjděte třeba jen za nejbližší roh, protože i malé výpravy mohou skrývat velké dobrodružství.

Nejen krásné jarní toulky, ale i příjemné prožití svátků jara, Velikonoc, vám přeje Leontýnka.

